

รู้จัก

ภาวะพิษจากเมทานอล

เมทานอลเพียงอย่างเดียวไม่มีพิษ แต่เมื่อผ่านการเผาผลาญจะกลายเป็นกรดฟอร์มิกที่มีความเป็นพิษสูง การรักษาจะเน้นที่การจับเอนไซม์ (ADH) ด้วยยาต้านพิษ (เอทานอล) การรักษาภาวะเลือดเป็นกรดจากกระบวนการเผาผลาญโดยใช้ไบคาร์บอเนต และถ้าเป็นไปได้จะใช้วิธีฟอกเลือด (dialysis) เพื่อกำจัดเมทานอลและฟอร์มิก (สารประกอบของกรดฟอร์มิก) จึงจะสามารถรักษาภาวะกรดจากกระบวนการเผาผลาญได้ นอกจากนี้ ยังอาจใช้กรดฟอสฟอริกเพื่อเพิ่มการเผาผลาญภายในของฟอร์มิกได้เช่นกัน

ขั้นตอน

การรักษาด้วยยา

ส่วนสำคัญที่สุดในการรักษาคือการให้ยาต้านพิษตั้งแต่ระยะเริ่มแรก นอกจากแอลกอฮอล์ (เอทานอล) แล้ว ยาต้านพิษตัวอื่นที่สามารถใช้ได้คือ **Fomepizole** เท่านั้น Fomepizole เป็นยาที่อยู่ในบัญชียาหลักขององค์การอนามัยโลก ปี 2013 ยานี้ถูกขึ้นทะเบียนตำรับยาแล้ว (established drug) ตามหลักเกณฑ์สากล แต่มีราคาสูง จึงทำให้ผู้ป่วยส่วนใหญ่ในประเทศที่มีความเสี่ยงสูงว่าจะมีประชาชนป่วยด้วยอาการนี้ไม่สามารถซื้อได้ MI กำลังดำเนินการเพื่อให้ยา Fomepizole มีราคาอยู่ในระดับที่สามารถซื้อได้ ซึ่งจะทำให้ได้รับการยอมรับ

สถานการณ์ที่ควรโทรขอความช่วยเหลือ:

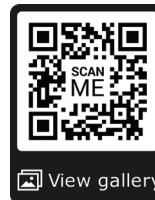
ภาวะพิษจากเมทานอลสามารถรักษาได้หากได้รับการตรวจวินิจฉัยภายใน 10 ถึง 30 ชั่วโมงหลังจากรับเมทานอลเข้าสู่ร่างกาย

หากพบผู้ป่วยที่สงสัยว่าน่าจะมีอาการของภาวะพิษจากเมทานอล ให้โทรปรึกษาโรงพยาบาลใกล้บ้าน และขอคำแนะนำถึงความเป็นไปได้ในการให้ความช่วยเหลือขั้นต้น

หนึ่งในเหตุผลสำคัญที่สุดที่ต้องดำเนินการเช่นนี้คือ เพื่อให้สามารถตรวจพบเหล้าเถื่อนในท้องที่ เริ่มให้การรักษาได้ตั้งแต่ระยะเริ่มแรก และสามารถแจ้งเตือนชุมชนถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

เมื่อเกิดขึ้นแล้วครั้งหนึ่ง ย่อมมีอีกเป็นจำนวนมากเสมอ

เนื้อหาทั้งหมดในที่นี้มีไว้เพื่อให้ความรู้เท่านั้นและไม่ได้มีจุดมุ่งหมายให้ใช้แทนการตัดสินใจคำแนะนำ การวินิจฉัย หรือการรักษาโดยผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์แต่อย่างใด

METHANOL
INSTITUTE

METHANOL.ORG/BOOTLEGALCOHOL-PREVENTION

รู้หรือไม่
อะร่อยในขวด

ใช้ภาวะพิษจากเมทานอลหรือไม่

01 อาการ

02 การรักษา

03 ขนาดยา

FOMEPIZOLE

- Fomepizole เป็นยาที่ใช้โดยทั่วไปเพื่อยับยั้งการเผาผลาญเมทานอล แต่ถ้าไม่มียานี้ การให้เอทานอลในปริมาณสูงก็ให้ผลเช่นเดียวกัน

ไบคาร์บอเนต (NaHCO_3):

- 500 มิลลิโมล/ลิตร: ให้ปริมาณ 250-500 มล. ขึ้นไป ภายใน 1-2 ชั่วโมง จนกว่าอาการหายใจถี่จะหายไป (RF <20 /นาที)
- 167 มิลลิโมล/ลิตร: ให้ปริมาณ 1000-1500 มล. ขึ้นไป ภายใน 1-2 ชั่วโมง จนกว่าอาการหายใจถี่จะหายไป (RF <20 /นาที)
- ถ้าสามารถให้การรักษาดูแลเฉพาะทางปากเท่านั้น: ไบคาร์บอเนตแบบเม็ด 500 มก. (= 6 มิลลิโมล) 6-10 เม็ดทุก ๆ ชั่วโมงจนกว่าอาการหายใจถี่จะหายไป (RF <20 /นาที)

กรดโฟลินิก (หรือกรดโฟลิก):

- ฉีดเข้าหลอดเลือดดำ 50 มก. หรือกลืนแบบเม็ด (เช่น 5 มก. 10 เม็ด) ทุก ๆ 6 ชั่วโมง เป็นเวลา 24-48 ชม.

ถ้าจำเป็นต้องใส่ท่อช่วยหายใจ:

- ผู้ป่วยต้องมีอาการหายใจถี่เร็ว (RF >25/นาที) (จนกว่าจะส่งตัวไปห้อง ICU) ให้ยาต้านพิษ (เอทานอลกลืนทางปากหรือฉีดเข้าหลอดเลือดดำ) ทันที โปรดดูขนาดใช้ยาด้านล่าง

เอทานอล	5% เอทานอล (เบียร์)	10% เอทานอล (เบียร์)	20% เอทานอล (ฟอร์ติไฟด์ไวน์)	40% เอทานอล (เหล้ากลั่น)
ขนาดยาเริ่มต้น	15 มล./กก.	7.5 มล./กก.	4 มล./กก.	2 มล./กก.
ปริมาณการดื่ม (ชั่วโมง) (ไม่ได้ดื่มเป็นประจำ)	2 มล./กก./ชม.	1 มล./กก./ชม.	0.5 มล./กก./ชม.	0.25 มล./กก./ชม.
ปริมาณการดื่ม (ชั่วโมง) (ดื่มเป็นประจำ)	4 มล./กก./ชม.	2 มล./กก./ชม.	1 มล./กก./ชม.	0.5 มล./กก./ชม.

